

Obsah

Poděkování	9
Úvod	10
1 Teoretická část	12
1.1 Problematika uplatnění	12
1.1.1 V kontextu vzdělávací politiky	12
1.1.2 V širším kontextu translatologie	13
1.1.3 V didaktice překladu a tlumočení	15
1.1.4 V pregraduálních studijních programech ÚTRL FF UK	18
1.1.5 Projekty zaměřené na uplatnění a kurzy CŽV na ÚTRL FF UK	20
1.2 Trh s překlady a tlumočením – obecná charakteristika	21
1.2.1 Globální trendy – trh s překlady	21
1.2.2 Globální trendy – trh s tlumočením	23
1.2.3 Odvětví jazykových služeb – makroekonomická data	24
1.2.4 Překlad a tlumočení z hlediska EU	27
1.2.5 Některé problémy trhu s překlady a tlumočením	29
1.2.5.1 Roztříštěnost	29
1.2.5.2 Nepřehlednost trhu, problematika profesionalizace	31
1.2.5.3 Segmentace	34
1.2.5.4 Trh překladatelských služeb jako trh s asymetrickými informacemi	36
1.3 Český trh s překlady a tlumočením	38
1.3.1 Současný stav zkoumání	38
1.3.2 Vývoj poptávky a konkurence, problematika uplatnění	38
1.3.3 Míra profesionalizace	42
1.3.4 Cenová problematika	44
1.3.5 Vybrané výsledky průzkumů překladatelského trhu – srovnání	47
2 Empirická část	50
2.1 Úvod do empirické části	50
2.1.1 Vymezení pojmů	50
2.1.2 Současný stav zkoumání	50
2.2 Základní charakteristiky výzkumu	51
2.2.1 Výzkumné otázky	51

2.2.2	Metodika	52
2.2.2.1	Populace	52
2.2.2.2	Struktura dotazníku	53
2.2.2.3	Sběr dat	54
2.2.2.4	Návratnost dotazníků	55
2.2.2.5	Reprezentativita vzorku	56
2.2.2.6	Zpracování dat - vysvětlení použitých metod	59
2.3	Vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření	66
2.3.1	Základní údaje o respondentech	66
2.3.1.1	Rok ukončení studia	66
2.3.1.2	Studijní obory	67
2.3.1.3	Podíl mužů a žen	70
2.3.1.4	Místo bydliště	70
2.3.2	Aktuální profesní profil respondentů	71
2.3.2.1	Současná sociálně-ekonomická situace	71
2.3.2.2	Práce v oboru a mimo obor	75
2.3.2.3	Výše příjmů	82
2.3.2.4	Obavy ze ztráty zaměstnání (resp. z nedostatku zakázek)	84
2.3.3	Průběh profesní dráhy respondentů	86
2.3.3.1	Podíl PT v profesní dráze	86
2.3.3.2	Práce pro instituce EU	88
2.3.3.3	Pedagogická činnost	90
2.3.3.4	OSVČ / pracovní poměr	93
2.3.3.5	Zvyšování kvalifikace	95
2.3.3.6	Splnění představ o profesní dráze	98
2.3.4	Přechod na pracovní trh po ukončení studia	101
2.3.4.1	Hledání práce po ukončení studia	101
2.3.4.2	Čerství absolventi - práce v oboru a mimo obor	103
2.3.4.3	Nástupní plat po ukončení studia (absolventi z let 1990-2010)	103
2.3.4.4	Práce při studiu	105
2.3.5	Odpovědi na otázky zaměřené na práci překladatelů a tlumočnicků	107
2.3.5.1	Otázky pro překladatele/tlumočnický na volné noze: profil respondentů	107
2.3.5.2	Objem práce	109
2.3.5.3	Míra zprostředkování práce	111
2.3.5.4	Nejčastější zadavatelé přímých zakázek	113
2.3.5.5	Obory překladu	114
2.3.5.6	Druhy tlumočení	115
2.3.5.7	Pracovní jazyky	116
2.3.5.8	Členství v profesních organizacích	118
2.3.5.9	Využívání nástrojů CAT a překladatelských portálů	119

2.3.5.10	Názory na vývoj trhu s překlady a tlumočením	121
2.3.5.11	Obavy z cenového dumpingu a názory na další problémy trhu	127
2.3.6	Hodnocení studia, vnímání překladatelské a tlumočnické profese a další otázky	132
2.3.6.1	Celkové hodnocení studia	132
2.3.6.2	Názory na zastoupení jednotlivých předmětů (absolventi z let 1998–2010)	137
2.3.6.3	Hypotetická opakovaná volba vzdělávací dráhy	147
2.3.6.4	Názory respondentů na atraktivnost překladatelské a tlumočnické profese	149
2.3.6.5	Názory na perspektivy uplatnění současných absolventů	152
2.4	Hlavní závěry výzkumu	153
2.4.1	Odpovědi na výzkumné otázky	153
2.4.2	Profil typického respondenta	158
Závěr		159
Seznam zkratk		161
Bibliografie		163
Přílohy		171
Resumé / Summary		197